

प्रधानमन्त्री जंगबहादुर राणाका समयको नेपाल--भोट युद्धका ऐतिहासिक सामग्री

(गताङ्कको बाँकी)

दस्पटको मसौदा

१६ आगे. च्यपे: मस्यांदि. पश्चिम. भेरिपूर्वका: जिम्मावाल् छान्या थरि मुषिया भला आदमिक. कटुवाल. रैयेत. गैहके. यथोचित्. उप्रांत घरमा जोइपोइ मात्र भयाको वाहेक. जाहानिजामा. घरहि जना १ जागिर पान. हुंदा सिपाहिका साथ लागि श्री माई जनरल वद्री नरसिंह कुंवर राणाजिसंग पाल्पामा चाडै जान्या काम गर. आलटाल गरि अडनमा लाग्यौ र घर दवाउनामा पस्यौ भन्या जान अनुसार सजाये होला शुभम्-

माघ वदि ४ रोज १ मा

श्री प्राइममिनिष्टरका हजुरमा प्रोहित. चतुर्भुज अज्यालले लेषि चह्राई पठायाको रसदका अर्थलाई दिन. का २०।२५ भाारि चिहुरा: चावल गरि आउन लागि रह्या छन् परदिन वढदै जान्दैछ. रसद घर पनि येषार तिस ४० हात १० दिनमा तयार भै सकिन्या छन्. भोट-तिरको षवर. नेपालतिरवाट वडा वडा आदमि आई रसद घर वनाई. रसद भरउन लागि रह्या छन् भनि केह वस्य्या देवा. ह्लासाका लामालाई लेषि पठाउँदा हामिलेता गोर्षा सर्कारको केही विजानी गन्याको जस्तो लाग्दैन. हामी देषि ब्या निमित्त रिसानी भयो भनि वाहाका ठुला ठुला जान्यालाई कसो होला भनि हेराउदा

हामीहरूको कदाचित जित हुन्या छैन मिलाप गर्ग्या हो श्री मिनिष्टर साहेव ईश्वरका औतार भयाको छ. तिमौं हरुले नमानि हुन्या छैन भन्दा ह्लासा वस्य्या र लाहासाको काजि सलुक गर्न आउंछ भन्या षवर सुनिन्छ. केह देषि पुटौका रैयतहरू लासाका लामाले हामीलाई साह्रै दुष दियाको छ. गोर्षा सर्कारका रैयत हुन पाया हामीहरू सुख पाउदा हुं भनि रात दिन भित्र भित्र भन्दछन् अरे ह्लासामा अघि नेवारलाई विदत्त गर्ग्या ह्लासा छोडी भागि गयो भन्या षवर सुनिन्छ. हाम्रो दोसाधदेषि पुढो केरुका जिल्लामा वस्य्या रैयत पांच सात घर हाम्रा पट्टि वसाई आया अरु पनि आउंछन भन्या षवर सुनिन्छ औ लासावाट केरुमा वस्न आउन्या देवा जना २लाई झिकाई पठाउँदा. केरुका देवा ह्लासामा गयो भन्या षवर सुनिन्छ कचापका जो भयाको षवर चरणमा चह्राई पठायाको हो शुभम्-

माघ वदि ४ रोज १ मा

ताहापछि श्री प्राइममिनिष्टरबाट काजि डिल्ली सिंह वस्य्यांतके लेषि गयाको येस साल जंगि कार्पाना चल्दा सवैले नियम समझि काम गर्नु भन्या याद थियो. रसद वोकाउनलाई. बलिया टाटका ढोक्राको बन्दोवस्त गर्नु भन्यामा. वोराको नमोनादि. वोराको थैलाको बन्दोवस्त गरि. येक फेरा हेटौडामा चावल भरि नेपाल

सम्म ल्याउंदा चावल चुहि थैला थैलामा ११२ पाथिसम्म पुगेन. थैलाको मुख बाधनु नहुन्थ्या हुंदा येक फेरा षन्याई भरि भर्दा पांच पाथि मात्र जान्थ्या भयो. पांच पाथि भरि लैजाउ मन्थ्या पनि डिगर्चा ह्लासासम्म पुऱ्याउमु पर्न्या. फेरी चावल हाली नेपालवाट लैजानै नहुन्थ्या भयो. यत्रो कामकाज पत्थ्याई राख्याका मानिसले येत्रोजको काम पर्दा षतद्व हन्थ्या काम गन्थ्यौ. गाडि वयेलको बन्दोवस्त गरि भिमफेदीसम्म चावल ल्याउनु भिमफेदीदेखि पिपाले बोकनन् भनी बन्दोवस्त गरि सैंतिस हजार रुपिया पठायाको हो. आजसम्मको तेस्कुुराको बन्दोवस्त पनि गन्थौन. तेह्र सालको बालिलाई तिमी र षजांचि शिवप्रसाद अर्ज्याल षोसियौ शुभम्-

माघ वदि ६ रोज ३ मा

श्री प्राइममिनिष्टरका हजुरमा श्री जनरल रणउद्दीपसिंह कुवर राणाजिले लेषि चह्लाई पठायाको. वयेल टटुको बन्दोवस्त गर्न काजिले महतरिमा गै आठौ दिनमा रवाना गर्नु. षजांचिले सप्तरिमा गै दसौ दिनमा रवाना गर्नु वयेल टटु रवाना गरेनौ मन्थ्या जरिवाना गर्न्या छु भनि पठायाको हो. यति दिनको मियाद दिना. काममा पनि इनिहरू गयाका छैनन् मन्थ्या षवर हेटौडामा सुन्दा इनिहरूको भर पर्न सकीयेन. वयेल टटुको बन्दोवस्त गर्नालाई. तलाई पठायाको हो. हेटौडामा वस्त पठायाको होइन भनि हजुरवाट रिसानी होला मन्थ्या डरले रात साम गरि हनुमाननगर. पांच दिनमा पुग्या. म आएको चाल पाये छ र काजि षजांचि पनि मभन्दा येक दिनको अगादि हनुमाननगर पुग्याका रह्याछन् र मैले पांच दिनमा पुग्याका जग्गामा तिमीहरू १० दिनमा नपुगि. कामका यस्तो वेहोरा रहेछ भनि वृद्धि काहा वसिरह्या छौ भनि काजि षजांचिलाई जरिवाना गन्थ्यौ. जो मजि म पनि अक्को ३४ दिन वसि वयेल टटु गाडि जो पायाको सिपाहिका साथ लगाई रवाना गरि ५६ दिनमा हेटौडा पुग्या गरि आउन्थ्या छु कप्तान दलजित विष्टलाई हेटौडा देषि भिमफेदीसम्म वाटो तयार गर्नु भनि अह्लाई आयाका हुन पायासम्म ज्यालादारलाई काम लाउनु ज्यालादारी मानिस पायनौ मन्थ्या. हेटौडा अडडामा रहन्थ्या पिपालाई १०८ दिनसम्म

रसद नबोकाई वाटो बनाउन लाउन्थ्या गर्नु म काम छंदै १०११ हजार थैला. भैस्या अडडामा जगेरा थियो त्याहां देषिको जगेराका थैला वोकाई अरू पांच अडाविकाममा रहोस भनि अह्लाई आयाको हो वाटो बन्यो र थैलाले हर्षत मन्थ्या ११२ अडाको षलासि पिपा उक्सनन् कि मन्थ्या लाग्छ शुभम्-

माघ वदि ७ रोज ४ मा

श्री प्राइममिनिष्टरवाट श्री जनरल रणउद्दीप सिंह कुवर राणाजिलाई लेषि गयाको भैस्यासम्म रसद वोकनालाई वयेल टटुको बन्दोवस्त गर्न्या र भैस्या भिमफेदीमा गोदाम घर ६०१७० हात लमाई १२१५ हात गजसम्म को घर बनाउनु भनि कप्तानलाई अह्लाउन्थ्या काम वेस भयेछ. गोदाम घर बनाउनालाई झारा लगाई बनाउ मन्थ्या ३४ फेरा भयो अब = ॥ पैसा ज्याला दि बनाउना हो कि. झारा लगाई वन्याउन्थ्या हो. भनि लेष्याका कुरालाई दुनियालाई वारंवार झारा लाउनु हुंदैन. जनहि दश दश पैसा ज्याला दि गोदाम घर बनाउन्थ्या लाउन्थ्या काम गर्नु. थैलाका कुरालाई धम नारान को भाई भिम नारान. ताहा आयाको छ. तेसलाई राषि रावल नचुहुन्थ्या पाठसंग बन्दोवस्त वाधि पठाउन्थ्या काम गर्नु वयेल टटु आउनु ढिल हुदा तिमी आफै सप्तरितिर गै वयेल टटुको ताकिति गर्न्या काम बढिया गन्थ्या छौ. राता रावलका कुरालाई सबै १२ पाठिका भाव हुंछ १३ पाठ नलिनु कप्तान सम्सेर जङ्ग षत्रिले ढाल्याका १२ पनिको गोला भारि १ फुटन्थ्या गोला भारी १ जाहा पठाई दिनु शुभम्-

माघ वदि ८ रोज ५ मा

येति भयापछि नाइक्या रामसुन्दर हस्ते श्री ५ चीन वादशाहलाई अर्जि १ अम्बालाई चिठी १ ह्लासाका ४ काजिके चिठी १ दुई तरफका महाजनहरूको धर्म पत्र गराउन्थ्या कागज १ जमा कागज ४ षुलासा लेषि गयाको तपसिल-

श्री ५ चीन वादशाहका हजुरमा लेषि गयाको वेहोरा उप्रान्त आकाश समान श्री ५ चीन वादशाहका हजुरमा. हात्रा पूर्खाहरूका पालादेखि हाभीले अपना धन ज्यू लगाई. शरण पिछा गरि. येकत्व गरि मानि आयाको

हो. अब पनि मुख पेटले यकत्व गरि शरण पिछा गरि मानि आयाकै छी. भोटले हामी माथि घेरै विजाई विहुत गरि थिचोमिचो गर्दा. यो कुरा श्री ५ चीन वादशाहका हजुरमा जाहेर गर्न पायाको थिएन यस्तै बीचमा पांच वर्षका मामुलिः अजि सौगात चह्राई दर्शन दंडवत गर्न पठायाका सुवा भिमसेन रानाले हामीलाई लेख्याका अजिमा अघि श्री ५ चीन वादशाहलाई मानि रहन्याले श्री ५ चीन वादशाहसंग लडन लाग्याको रहेछ भन्या खबर लेखि विन्ति गरि पठाउंदा हाम्रा मुख्य वजिरका हाम्रा मनमा ठूलो फिक्रौ लाग्यो. यो खबर सुन्यापछि श्री ५ चीन वादशाहका शरण पिछा गरि टाढा मुलुकमा वसि टहल गर्न्या. हामिले पुग्यासम्मको टहल मद्दत गर्नु पर्न्या धर्म हो. यस वेलामा टहल गरि श्री ५ चीन वादशाहलाई रिझाउनु पाया भोटले विजाइ विहुत गन्याको कुराको विन्ति गरि. अघिदेखि निसाप नपायाको सवै कुगको हक निसाप पाउला भन्या मनमा भै टहल गरौला भनि अघि १० साल पौष सुदि १५ रोज ७ का दिन अजि लेखि ह्यासाका अम्बा मार्फत चह्राई पठायाको होः श्री ५ वादशाहवाट आउनु भन्या हुकुम आया. उसै बखतमा चाडो जानु पर्न्या छ भनी फौज बजाना हातहतियार जगा जगा रसद तयार गर्न्याको हो. चह्राई पठायाका अजिको ११ महिनासम्म सिख्या पायाको थियेन ११ महीनापछि आउनु पर्दैन् भन्या हुकुम आयो भनि अम्बाहरू वाट जवाफ आउदा र हुकुम आया जानु पर्ला भनि फौज बजाना रसद तयार गन्यामा हाम्रा मनमा पनि नभयाको गोर्षाले भोटसंग चढाइ गर्न लाग्या. भन्या हलया भोटले गर्दा हामीलाई तिमौहरूका आफनु दुख दर्द जो पन्याको ह्यासाका अम्बाहरू मार्फत विन्ति गरि पठाउनु भन्या अघिदेखि अहद गरि वक्सनु भयाको हुनाले. भोटले विजाइ विदत गन्याका सवै कुरा अम्बाहरूलाई लेखि पठायाको हो. अघि हाम्रा महाजनहरूले चावल लि केरु कुटिमा वेपार गर्न जाँदा घ्याङ्लु ५७ सालमा भयाको वंदेज नाथि येक फुरुजगात् लिन्यामा केरुग्याले २ फुरु वढाइ ३ फुरु जगात् लिदै आयाका छन् ढाक्रुचाहरूले अधिकारित वमोजिम नेवारहरूसंग वेपार गरि सकि भोटका राहदानी ली नेपाल आउनुयालाई केरुका भोटचा हुल उठि हाम्रो येकौटी वेपार हुन्छ नेवारहरू पाउदैनन् भनि थुन्या देवा

र भोटचा मिली ढाक्रुचाहरूसंगको वेपार हाम्रो हुन्छ भनि जवरजस्ति गरि वजारका भाउमा ३।४ माना नुन घटाई दिन्छन् च्युरा अरु मालमा पनि येहि रितले ३।४ माना घटाई लिन्छन् जगात वाहेक मरिया पिछे ३ माना चावल लिन्छन् झुगाका देवाले वेपार गर्न जान्या ढाक्रुचाहरू छेउ अघि देषि चलि आयाको रित छोडि जनहि येक मोहरको नुन मसंग लिनु पर्छ भनि भावमा कम गरि दिसा लगाई लिन्छन्. हाम्रा षुतु भन्याका जगाका रैतिहरू वेपार गर्न अधिकारित छोडि ३।४ सय गोरुका मारी ल्याई विना मजुरौ जवरजस्ति गरि वोकाउंछन्. सिकार झुका देवाले हाम्रा प्रजाका ध्यू चावल जिनसि माल गंहुका मारि षोसि येक हृदि पनि गन्या. साल वसाल येक दुई हजारको जिनसि दिसा लगाई दुख दिन लागि रह्या छन् १९०८ सालमा आउनुया देवा. नेपा दोज्ये लेषुवुका छिन्या दोषान्यालाई कुटी मान्या ह्यासामा रह्याको नेवार महाजनको षांवालिको लिनु दिनुको कुरामा असामिलाई साहुले गर्न नहुन्या सासना षम्बालिल गर्दा ह्यासामा रह्याका हाम्रा नाइक्याले भोटका अदालतमा फिन्याद गर्दा षाम्बालि पनि हाम्रो रैयत होइनन्. नेवार महाजन पनि हाम्रा रैयत होइनन् जसो गरि हुन्छ सो गर भनी जवाप दिया छन् र साहुले गर्न नहुन्या सासना गर्नु हुंदैन भनि नाइक्याले मानिस पठाउंदा तेस मानिसलाई षाम्बालीले. वन्दुकले हानी. मारि दिया येस्करामा दोहोरो टक्रार हुंदा नाइक्याको अर्घ्याली हो भनि भोटले निकाली दीया. षम्बालिहरूसंगका तक्रारमा. षाम्बालीहरूको १ घरको. माल लुटीयाको दाषिल गरि सक्या पछि अरु २ घरको माल पनि दिनु पर्छ भनि २१ हजार वाडा उठाई. सवै नेवार महाजनहरूलाई आगो पानि चपा. कसैले नदिनु भनि वन्द गरि दिदा हाम्रा जति भयाका महाजनलाई पानिले र भोकले मर्नन् भन्या सम्मको भय भयो. रुपिया दियनन् भन्या लुटी लिनु भनि २१ हजार वाडा उठाई ६६६६। येति रुपिया लिया नेवार महाजन र षंवालिहरूको झकरा भयाको विस्तार लेषि हाम्रा नाइक्याले हाम्रा हजुरमा विन्ति गरि पठाउंदा किहुपने भन्या जगामा चिठी लि आउनुया मानिसलाई ४ जना भोटचाले पाता फर्काई वांधि चिठी माल मत्ता सवै षोसि लिया. येस्ता येस्ता विजाई विहुत गन्याका कुरा सहन सनकि

विस्तार ह्यासामा वस्न्या अम्वाहरूलाई लेषि पठायाको हो अम्वाहरूलाई लेषि गयाको पत्रले सबै विस्तार श्री ५ वादशाहका हजुरमा जाहेर भयो हो यस्ता तरहसंग वेहुर्मत जत्ररजस्ति वेजाई विछत गन्याको सहन नसकि भोटसंग लडाई गर्न तयार भयो. भोट गोर्षा दुवै श्री ५ वादशाहलाई मानि रह्याका छौं भोटचाको र हामीहरूको लडाई भया पछि हामीले जित्यौ भन्या. भोटले श्री ५ वादशाहलाई मानि आया भन्दा पनि ज्यादा गरि मान्या छौं. भोटले जित्या अधिकारित वमोजिम मात्र मान्या छन् । श्री ५ वादशाहका हजुरवाट हामीमाथि कोनै कुराको विजाई विछत अधिदेषि आजसम्म कैल्हे भयाको छैन. हाम्रा उपर मेहेर करणा दया रह्याकै छ श्री ५ वादशाहका तरफ हामी आयाले पनि हेर्न सक्तौन. हात बांधि पडा छौ. भोटले अधिदेखि. मिच्याका. सबै कुराको. योटा पका वन्दोवस्त गर्दा उनका मुलुकमा हामीले चढाई गर्नु पन्यो. किन भन्या अधि हामीले भोटमाथि अन्याय लुट गर्दा. हजुरवाट भोटलाई महतदी हामीलाई हटाई वकस्या को हो. उस दिन देषि हुकुम वमोजिम मुष पेटले यकत्व गरि हामिले मानि रह्याका छौं. आज भोटचाले हामीमाथि अन्याय विजाई विछत गन्यापछि जस्तो अधि भोटलाई बल वकसी हामीलाई हटाई वकसनु भयथ्यो आज हामीले पनि हजुरवाट उस्तै बल पाउन्याऊँ हजुरका हिसापमा भोट र गोर्षा बराबरै हो. हाम्रा फौजले चढाई गर्दा देवता र जय गन्या लामा रैयतहरूलाई ज्यान र धनका विजाई विछत केहि गर्न्या छैन. यो कुरा हजुरमा निश्चय रहोस जो हाम्रा फौजसंग हतियार ली लडन आउछन् उसै संग मात्र लडन्या छन् अधिदेषि मुख पेटले यकत्व भै मानि रह्याका हुनाले यो सबै विस्तार श्री ५ वादशाहका हजुरमा जाहेर गन्या हो भनि अर्जि लेषि ह्यासा वस्न्या अम्वाहरू मार्फत विन्ति चढाई पठायाको छ. जाहेर होला हामी टाढा मुलुकमा वस्न्या दस्तुर नजान्या हामी मथि सदासर्वदा दयामेहेर करणा राखी वकस्या जुगजुगसम्म टहल गरि सुखसंग रहुंला शुभम्-

ह्यासाका टुंतारीन अम्वालाई लेषि गयाको वेहोरा उप्रांत भोटवाट हामीलाई बिजाइ विछत गन्याका कुरामा आपनु ज्यू धन लगाई श्री ५ वादशाहलाई रिखाई भोटले बिजाई विछत गन्याका कुरा सबै श्री ५ वादशाह-

का हजुरमा विन्ति गरि भोटले हामीलाई कैल्हे थिचो-मिचो गर्न नपाउन्या वन्दोवस्त गरि वकसनु होला. भन्या मनमा राखि आफुहरू मार्फत श्री ५ वादशाहका हजुरमा अर्जि चढाई पठायाको हो. श्री ५ वादशाहवाट अवश्य आउनु भन्या हुकुम आउला भन्या हाम्रा मनमा लागदा हामीले फौज षजाना रसद गैह्र ज्या गर्दा हाम्रो धेरै षर्च लागन गयो ११ मैह्लापछि आउनु पर्देन भन्या हुकुम आयो भनि आफुहरूवाट लेषि आउंदा हामीलाई भोटले थिचोमिचो गन्याको विस्तार श्री ५ वादशाहका हजुरमा विन्ति गर्न पायनौ भनि आसा मार्दा भोटले थिचोमिचो गन्याको आफुहरू छेउ जाहेर गन्याको हो. तेस्कुराको अढाई मैह्लासम्म जवाव केहि नआउदा यो ढील हुनु गयाको भोटका गर्नाले हो भोटले जाहासम्म खेल गन्या पछि अब हाम्रो फौज भोटमाथि लडाई गर्न थोरै दिनमा जान्या छ भोटचाहरूसंग लडाजी नभै वन्दोवस्त हुन्या छैन श्री ५ वादशाहलाई हामी हाम्रा पुर्षाले मानि आयाको छ. श्री ५ वादशाहका हकलाई आँखाले पनि हेर्न सक्तौ नौ हात जोरी खडा छौ. तिमीहरूको दु.ख दर्दका कुरा ह्यासा वस्न्या वडा अम्वाहरू मार्फत विन्ति गरि पठाउनु भन्या श्री ५ वादशाहवाट अधी अहद गरिवकसनु भयाको हो ताहा आफुहरूका दरुदरमा पनि लेष्याको होला तसअर्थ भोटले हामी माथि बिजाइ विछत गन्याको सहन सकेनौ लड्दछौं भन्या विस्तारको अर्जि लेखि आफुहरू मार्फत चढाई पठायाको छ ताहा पुगनी वितिकै श्री ५ वादशाहका हजुरमा चढाई पठाउन्या काम भया बढिया होला वाकि आफुहरूसंग हाजिर भै. आफुहरूलाई लेषि गयाको चिठीको प्रति उतर चाडो विन्ति गरि पठाउनु भन्ना निमित्त र केहि कुरा जवानी विन्ति गर्ना निमित्त श्री ५ वादशाहका हजुरमा जान्या पर्वानाका संगमा नाइवया रामसुन्दरलाई ताहा पठायाको छ. आफुहरूवाट दया राखी चाडो जवाव लेषि पठाई दिनु भया बढिया होला शुभम्-

ह्यासाका सेठा १ तासि षांसा १ पेली १-१ स्मेत चार काजिलाई लेखि गयाको वेहोरा उप्रांत हाम्रा गोर्षा श्री ५ सर्कारमाथि श्री ५ वादशाहको ठुलो दया करणा रहि सबै कुराका वन्दोवस्तको सनद गरिवकस्या

बनोजिम मानि रह्याक छी श्री ५ वादशाहवाट पनि हामी माथि दया कर्णा मेहेर रह्याक छ. तपाईंहरूवाट लिनु दिनुको बेगार जीउ माफ्याका कुणामा हाम्रा मुलुकका रैयत माथि साह्रै थिचोमिचो गन्याको जाहेर हुँदा: भोटसंग लडाजी गर भनि श्री ५ सर्कारवाट मलाई हुकुम भयो. हाल थोरै फौज कुति केहंसम्म पठाउछु: हिउको पैरो जानु छोड्यापछि र हिउं विलायापछि रस्ता खुल्या पछि चाहिन्या फौज ली म लडन आउन्थ्या छु. भगवानले तपाईंको मुलुक हामीलाई दिया भन्या पनि श्री ५ चीन वादशाहलाई हामी माये छी. भगवानले हाम्रो मुलुक तपाईंलाई दिया भन्या तपाईंहरूवाट पनि श्री ५ वादशाहलाई मान्नु हुन्यै छ मुलुक लिना दिनाको अषत्यार इश्वरका हात छ. अघि गोर्णालाई वुद्धि समझ नहुदा रैयत महाजन देवताको लुटपिट घेरै भयो. अबत तपाईंहरूमाहा समझदार वुद्धिमान हुनुहुन्छ. तपाईंहरूको. मुलुकका रैयत महाजन. दुनियालामा. देउतामाथि हामी पनि लुटपिट

गन्या छैनी: ताहावाट पनि हाम्रो महाजन. दुनिया. देवता माथि लुटपिट हुन्या छैन भन्या हामीलाई निश्चय छ. तपाईंका फौजले हाम्रा महाजन दुनिया रैयत देवतामाथि लुटपिट गन्या भन्या हाम्रा फौजले पनि लुटपिट गन्याछिन्: सो वुझनु होला. सिवानामा. लडनु हुनुहुन्छ तापनि ताहाको पुसि भित्र आई लडनु हुन्छ तापनि तपाईंहरूको खुसि. दुवै थर ले धर्म युद्ध गर्नु मुनासिव छ: लुकि छलि दाका दि लडनु दुवै थरले वेमनासिव छ तस्कारणले तपाईंका मुलुकमा हाम्रा फौजले नकुलचदै अवर पठायाको छ आपनु तयार गर्नु पर्न्या कुरा तयार गर्नु हवस् औ तपाईंहरूसंग चिठो पत्रको लेखपढ मेरो भयाको थियेन। श्री ५ सर्कारवाट लडनु भन्या हुकुम हुदा लेष्याको हो प्रशस्ति वेहोरामा तलमाथि पर्न गयाको भया माफ राष्या जाला भन्या चिठी- १

(क्रमशः)